

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felíró szerkesztő háborúba lépéskor a szerkesztésről lemond: **PURJESZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadóiroda: **Bécsényi-tér 2., telefon-száma: 124.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
 Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
 Fél évre 7 " | Egy hónapra 20 "

Győzelmes diadalok tetőpontján.

Amerre hadaink elvonulnak, menekül az ellenség.

Orosz=Lengyelországban megkezdődött a döntő ütközet.

A mai nap eseményekben aránylag csendesebb, mint az előbbiek, de azért a szövetséges hadak fegyverrel ma sem szünetelnek. Győzelmeinket ma is öröklítették. Ugyan az északi, mint különösen a déli harctéren számottevőek ma győzelmeink is.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Az oroszok folytatják visszavonulást.

Budapest, nov. 21.

Berlinből táviratozzák: Kelet-Poroszország határán a helyzet változatlan. A tavaktól keletre az oroszok határukba kerítettek egy meg nem szállott tábori erődmevet és a benne álló régi és elmozdithatatlan löveget. Mlavan és Lipron át visszahúzódo ellenség visszavonulását folytatta. Plocktól délre támadásunk előbbre haladt. Lodz körül és Csanstochovától keletre folyó harcokban döntés még nem történt.

Nem kell tartani az orosz betöréstől.

Budapest, nov. 21.

Egy csapatparancsnok az északi harctéri helyzetről a következőket mondta:

A Wolbromnál és Pilsánánál, Krakóitól északra keletre minap arató győzelmünk igen nagy fontosságú, mert hosszú időre megzavarta az ellenség felvonulását. A csapatparancsnok kijelentette, hogy az oroszok részéről esetleg a

Kárpátok ellen irányuló támadás jelentéktelen méretű lesz, tehát nem is kell elől Magyarországnak tartania.

Új harcvonal az orosz-német határon.

Róma, nov. 21.

Párisból jelentik, hogy a New York Herald párisi kiadása a következő pétervári táviratot közli:

A jelek arra vallanak, hogy a német hadsereg új védelmi vonalban helyezkedik el. A németek ezidő szerint Thorn körül szervezkednek, ahol közvetlen vasúti összeköttetésben vannak a kelet-poroszországi hadsereggel. A német hadműveletnek bázisa S. Appé és Oppeln felett van, hetvenöt kilométernyire délre Boroszlótól. Oppelnbe naponként nagymennyiségű ágyú érkezik Krakóból.

Egy másik párisi távirat szerint a Matia azt jelenti, hogy a kelet-krakói vonalon nagy csaták vannak.

Az oroszok veszélyes helyzete.

Genf, nov. 21.

A francia jelentések az oroszok helyzetét igen veszélyesnek tartják. Négy nap óta azt beszélik, hogy Soldautól délre nagy csata folyik oly hevességgel, melyhez hasonló még nem volt. Az ágyúk éjjel-nappal szakadatlanul dörognék. Az oroszoknak még emlékeztetünkben vannak az ezen a vidéken szenvedett korábbi vereségeik, amelyeket a francia lapok mindig tagadtak s most mindenáron meg akarják magukat bosszúlni. Le nem írható dühvel vetik magukat a németekre, noha a leghevesebb tüze-léssel fogadtatnak. A németek

eredményesen ellenállanak. A harc felváltva kölcsönös offenzíva és defenzíva.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Francia vereség St.-Mihiel mellett.

Genf, november 21.

E Maas balpartján vezénylő francia tábornok tegnap délután három órákor azt a jelentést kapta, hogy a St.-Mihiel melletti Chauvencourt-i francia csapatok megmaradt része ellen való német támadás engedni látszik. Borzalmas robbanás, a futóárkok alá rakott német aknák következménye, a franciák egész hadállását összerombolta. Az áldozatok száma igen jelentékeny. A németek hangos hurrábillásokkal a Chauvencourt-i szomszédságban levő pontokat is megszállították. Többzörösen kivált ezenközben a német gyalogság, különösen a B'x-chnote-i erődökben.

Reims végőrái.

Berlin, nov. 21.

A Morningpost jelenté Londonból: Péntek óta a Champagneban élénk tevékenység uralkodik. Reims és környékét újra erősen lövik a németek. A német csapatok félkörben veszik körül a várost, különféle erődítményeket már elfoglaltak s negyvennyolc óra óta heves támadásokat intéztek a legfontosabb pontok ellen. A legnagyobb nyomást Berry Bac és Thiel irányában fejtik ki. A német futóárkok erősen előre vannak tolvá. A németek folytonosan támadnak és levegőbe röpítették a végőrhidakat.

Szakadatlanul támad a német.

Berlin, nov. 21.

Kopenhágán keresztül jelentik Londonból a Lokalanachrichtenek: Az angol lapok haditudósítói néhány nap óta taktikát változtatnak. Míg néhány hét előtt a német csapatok állandó vereségeiről, esügedéséről és himerültségéről írtak, most a tények súlya alatt elismerik a németek ragyogó tulajdonságát. Kiderül a tudósítókól hogy a németek az utóbbi napokban szakadatlanul támadnak és különösen tüzésükük nagy eredményeket ért el. A haláltmegvető gyalogsági támadásokat is kiemelik az angolok. Ezek a támadások rendszerint éjjel ködben és esőben történnek. A Times ezt írja:

Balgaság volna be nem ismerni, hogy a német katonák a folyton megújuló támadásoknál nagy veszteségeik ellenére a legfényesebb magatartást tanúsítják. Egy kevésbé bátor

ellenség már régen abban hagyta volna a támadást, amely csak lassan halad előre és védelmi állásba vonult vissza. De a németek fáradhatatlanok, semmi sem tör meg lelkesedésüket és kifartásukat. Kétségtelenül az az ellenség reménye, hogy a folytonos támadásokkal keresztültöri vonulunkat de a mi hadvezetésünk eddig ezt elhárította, habár a németek Flandriában néhány előnyt vívtak ki.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Részleges harcok Szerbiában.

Budapest, nov.

A déli hadszíntér egész arcvonalán részleges harcok folynak. A lazareváci erődítmény állás ellen támadásunk előnyösen halad. Tegnap két tüzeti és határozatlanul lönyl legénységet elfogtak. Az időjárás kedvezőtlen, a magaslatokat egy méteres hó borítja, a völgyek viz alatt vannak.

Szerbia külön békére kényszerül.

Berlin, nov. 21.

A milánói Perserveranza, mint Rómából táviratozzák - tegnap számában azt írja, hogy Szerbia az utóbbi vereségek következtében kénytelen lesz külön békét kötni, mert sem Anglia, sem Franciaország nem segíthet.

Gyengül a szerb ellenállás.

Elk a hó és dermesztőben hideg van a Száva partján. Csapatunk hangulata kitűnő. Oly lelkesedéssel harcolnak a nagy hidegben is, hogy vezetőiket bámulatra ragadják.

A szerb ellenállás gyengül. A szerbeknek ugylátszik fogytán a municiója s annak következtében, hogy a vájjevi vasúti vonalat mi uralkunk immár, nem tudnak újabb lőszerrel gondoskodni.

A szerb visszavonulás.

Nis, nov. 21.

A szerb sajtóiroda jelenté november 16 án:

Tekintettel a nagy túlsúlyra, mellyel a velünk szemben álló ellenség területünkön van, hadseregünk fokozatosan visszavonul,

hogy fel tudhassa venni a csatát olyan feltételek mellett, amelyek ránk nézve kedvezőbbek. Csakis ezért történt, hogy feladuk Jockát és Pocielljovót.

Szerbia nem bírja a háborút.

Bécs, nov. 21.

A Reichpost szíriai tudósítója állítólag feltételek hiteles forrásból közli, hogy a szerb kormány Párisban, illetőleg Bordesuxban diplomáciai képviselője úján bejelentette, hogy a végső gazdasági összeomlás következtében Szerbia nem képes tovább folytatni a háborút. Péter király elméje elborult a ezért van internálva Ribarska Banjában. A megvert szerb sereg rendetlen futásban menekül bejebb az ország déli és délkeleti vidékére, hogy még egyszer szembe szálljon az osztrák-magyar sereggel Kragnjevac vidékén.

A szerb kormány Athénben még egy utolsó kísérletet tett, hogy Görögországtól segítséget kérjen. Nagyon valószínű, hogy a Balkánon új bonyodalmak fognak eszelekezni.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORÚ.

A fölkelők elfoglalták Tangert.

Kopenhág, nov. 21.

Mint a „Politiken“ értesül, Tanger táviróssal fölkelő muzulmánok kezében vannak. Marselléből csapatokat visszarendeltek Marokkóba.

Fölkeltek az izlám milliói.

Konstantinápoly, nov. 21.

A kormány a török birodalom araboklata összes vidékeiről jelentéskor kap, amelyek szerint egész Törökországban angol ellenes mozgalom van oltérdeben az arabs lakosság körében Hedzsászból való jelentés szerint azoknak az araboknak a száma, akik az angolok egyiptomi uralmának letűző dőseben részt fognak venni, rövidesen meg fogja haladni a kétszázszázat.

Basszóra, nov. 21.

Afganisztán és Beludzsisztán mohamedánjai erősen mozgolódnak az Anglia, Oroszország és Franciaország ellen való küzdelem érdekében, amely országokat az izlám legnagyobb ellenségeinek tekintik. Afganisztánból csoportokra osztva több ezer jól felszerelt mohamedán tört be Orosz Turkesztánba. Az orosz hatóságok nem rendelkezvén elég katonasággal, képtelenek rá, hogy a közrendet fenntartsák. A mohamedán csapatok a kalifátus nevében felhívásokat osztanak Turkesztán lakosai között. Az angol hatóságoknak az indiai katonáron tett óvatossági intézkedéseire mohamedán csapatoknak sikerült Afganisztánból és Beludzsisztánból Indiába hatolni és a lakosok közt felhívásokat terjeszteni, amikkel lázadásra szólítják fel őket.

Bécs, nov. 20.

Konstantinápolyból, mint onnan kire jön, előkelő egyiptomlakókból

álló küldöttség érkezett, hogy a török kormányt Egyiptom közjogi állásának megváltoztatására és a porta kúberországból főkormányzósággá való átalakítására kérje meg.

Orosz földön győznek a törökök

Konstantinápoly, nov. 21.

A főhadiszállás ma a következőket közli:

Két nap óta seregünk hevesen támadja az orosz sereget, amely az Azab-Zazak-Khochab határvonalon állott volt fel. Isten segítségével seregünk az oroszokkal szembe fordult, amelyeket az ellenség rendkívül megerősített. A harc változatlan hevességgel ránk kedvezően folyik. Batum felé előnyomuló csapataink az ellenséget újból megverték. Zavoilar és Kura magaslatokat megszállították, Zavoilarban az oroszoktól egy zászló, négy ágyú, egy autómobil, nagyszámu lovat, nagymennyiségű élelmiszert zsákmányoltak, hat orosz tisztet, köztük egy alezredet és egy közszázadosot, valamint több mint száz közkatont is elfogtak. Az orosz sereg maradványa rendetlenül menekült Batum felé. Csapataink, amelyek Zsir Beidjan tartományban előnyomulnak, nov. 16-án erős orosz csapatot Gelmsenél összeütöközték. Az oroszok vereséget szenvedtek és halottaikban két tisztet és száz embert veszítettek. A perzsa törzsek vezérei, akik eddig az oroszok szolgálatában állottak, különböző törzsekkel a mi csapatainkhoz csatlakoztak.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Nov. 22. Vasárnap Róm. kath. Lénárd hv. Protestáns Lénárd hv. Görög orosz október 25. Aréasz és t. Nap kel 6 óra 51 perokor nyugszik 4 óra 35 perokor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és alvétel, inkább csak délen megkelelen, csapadékkal. Szélgyöngyprognozsis: hűvös, délen, keleten olvétel csapadék Dél hőmérséklet: 10° fok.

Csanádvármegye és a hadikölcsön. Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt Hervey István alispán elnöklete alatt rendkívül közgyűlést tartott, melyen jóváhagyta azt ahhoz, hogy a vármegye 65 ezer korona erejéig jegezzen a hadikölcsönből. Ez a jegezés látványlag igen csakély, de a vármegye törvényhatósága a jelen körülmények között nagyobb jegezésre nem becsátkozhatott. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a vármegye közönsége a hadikölcsön jegezése körüli hazafis köteleességéből a maga részét ki nem venné. Ugy vagyunk értesülve, hogy a vármegye közönsége eddig 2 millió koronánál nagyobb összeg erejéig jegezett.

Elutasított felebbezések. A f. évi szeptember hó 23-án megjejtelt városi tisztújítás alkalmával a város képviselőtestülete nem választotta meg Bán Zeigmond dr. városi ügyésznek, Vajda István főpénztárost és Czigeldrom Lajos elszámvesztőt. E három volt tiszt

viselő nyugdíjaztatásért folyamodott a városhoz. A város képviselőtestülete azonban nem adott helyet a tisztviselők kérelmének, mert az idő szerint nincs Makó városának jegyzői nyugdíjazási rendelete, de nem zárkozott el a majdan megerősítést nyerő nyugdíjazási szabályzat jogerőre emelkedése után ezen tisztviselők nyugdíjazásától. A képviselőtestület ezen határozatát Bán Zeigmond és társai azon alapon felebbezték meg, hogy a képviselőtestület őket teljesen elutasította. Mithogy a felebbezés téves alapon nyugodott, a törvényhatósági bizottság a felebbezést elutasította.

A városi közgyám rangsora. Makó város képviselőtestülete a szeptember hó 23-án megjejtelt tisztújító közgyűlés alkalmával Nagy Sándor közgyámot, ki megválasztása előtt a XI. rangsorban megállapított fizetést kérelmezte, a városi szervezési szabályrendelet értelmében a XI. rangsorban megjelölt fizetésnek megfelelőleg választotta meg. Ilyen körülmények között nevezett tisztviselőnek fizetése új megválasztása után jóval kevesebb volt mint azelőtt. Az oknál fogva Nagy Sándor közgyám felebbezést adott be Csanádvármegye törvényhatósági bizottsághoz régi fizetésének visszaállítás tárgyában. Ezt a felebbezést mai rendkívül közgyűlésében tárgyalta Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága és figyelemmel a törvény ama intézkedésére, hogy ugyanazon állásra megválasztott tisztviselő fizetése le nem szállítható a felebbezésnek helyet adott.

Istentisztelet a reformátusoknál. Ma délelőtt 9 és délután 2 órákor az Ó templomban Nagy Károly rendezte lelkész, az Új templomban Szűrik Sándor a. lelkész prédikált.

Értekezlet a hadikölcsön jegyzés ügyében. A makói függetlenség 48 az I-ső Hlataje újvárosi olvasókör tagjai holnap, vasárnap délután 3 órákor az új helyiségükben értekezletet tartanak, melyre nemcsak a kör tagjai, de mindenkit ez utca hív meg a kör elnöke sége.

Megsemmisített határozat. Mazkövácskúza község képviselőtestülete egyik határozatával kimondotta, hogy határvonalon két segédjegyzőjének fizetését azon az alapon, hogy őket a tennőör végzése miatt helyettesekkel kellett pótolnia, a felére szállította le. A község ezen határozata ellen Dobos Imre közszégi segédjegyző felebbezéssel élt. Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága annak helyt adva, utasította a községet a két segédjegyző teljes illetményének kifizetésére.

Alberti község jótékonyága. Alberti község képviselőtestülete határozással kimondotta, hogy a katonák litmaradt családjaikak segélyezésére 206 koronát utavazolt meg. Tekintettel arra a körülményre, hogy a község határozatát szabályszerűen hozta meg, a törvényhatóság is jóváhagyta azt a mai közgyűlésén.

Két gyermeket ment meg a veszett kutyája. Ma délelőtt városunkban két gyermeket, névszerűen Schultein Pál 9 éves és Schultein Katica 7 éves gyermekeket megmentia Fűrät Áram kutyája. A kutyát a rendőrség azonnal lefőtt és a gyepőre felboncolták, mikor lá rajta az állatorvos vesetségei

konstatált, miért is védőtás végett a két megment gyermekot a budapesti Pasteur intézetbe szállították.

Sebesült katonák érkeztek Makóra. Ma délután 50 sebesült katonára érkezett Makóra, kiket részint a diákotthonban, részint a többi kórházakban helyeztek el.

A rendőrségi tisztviselők és a hadikölcsön. Makó város rendőrségi tisztviselői 1600 korona értékű hadikölcsönt jegezték.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Jóó Erzsébet özv. D. Nagy Ferencné 54 éves, Koczka János 67 éves, Lengyel István 72 éves, Arany Tóth Mihály 12 napos, Radovics György 72 éves korában.

5 nap alatt biztos sikerrel felelősség mellett megtanulhatja bárki is mindentféle nő ruhák divatos szabását a „Koch“-féle tanfolyamban, amelyre még csak hétfőn lehet jelentkezni a „Korzó“ szálloda udvari termében.

A polgármester fegyelmi ügye.

A közigazgatási

bizottság döntése.

Mindenki előtt ismeretes, hogy pár hét előtt Csanádvármegye alispánja állásától felfüggesztette Galambos Ignác dr. polgármestert és ellene fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

Mikor az alispán felfüggesztő intézkedése nyilvánosságra került, már elmondottuk véleményünket, melyben kifejezésre juttattuk azt, hogy azok a dolgok, melyeket az alispán felfüggesztő rendelkezésben felsorol, nem olyan természetűek, melyek indokul szolgálatának arra, hogy ilyen nehéz időben azok miatt egy ilyen nagy város polgármestere állásától felfüggeszhető volna.

Ezen véleményünket igazolta Návay Lajos dr. is, ki a vármegyei közigazgatási bizottságnak a zavi rendezés feléssz interpolációt intézett a vármegye alispánjához Galambos Ignác dr. polgármester felfüggesztése iránt és konkrét vádakat kért a felfüggesztés okaira.

Mintán Návay Lajos az alispán válaszából olyan konkrét vádakat kivenni nem tudott, melyek a felfüggesztést indokoltá tették volna, de meri kiindulva abból, az általunk is hangoztatott elvből, hogy e nehéz napokban minden tisztviselőnek, de különösen a polgármesternek helyén kell lennie, azt az indítványt tette, hogy az alispán intézkedésének jóváhagyása vagy olvétel végett mielőbb rendkívül közigazgatási bizottsági ülés hívassák egybe.

Bizonyos formásgok előzetes elintézésé végett e rendkívül közigazgatási bizottsági ülésnek egybehívására a mai napig késett. Ma azonban megtörténtek ezt az ülés. Ettől az üléstől ugyszólván az egész város közönsége azt várta, hogy a polgármesteri, ki olyan dolgokat nem követelt el, mely a legszigorubb fegyelmi vizsgálat után is a hivatalvesztést vonhatná maga után - visszahelyezi állásába. Nem ez történt, jőllehet, hogy a közigazgatási bizottság ülésén elismerték, hogy a polgármester semmi olyan dolgot nem követelt el, mely hivatalvesztést vonhatna maga után, mígis jó-

vághatták az állspán intézkedését.

Maga Náray Lajos is kifejezésre juttatta beszédében, hogy az előadó által felhozott indoklás nem hoz fel olyan konkrét vádakat, melyek alapján képezhetnék a polgármester felfüggesztésének, mégis hozzájárult az állspán intézkedésének jóváhagyásához, de indítványozta azt is, hogy a fegyelmi vizsgálat lehetőleg a legközelebbi idő alatt lefolytatassék.

Ugy Náray Lajosnak, mint a közigazgatási bizottságnek igen nehéz volt a helyzete. Nehéz volt ugyanis deza-uzálni az állspán intézkedését, ki ebben a polgármester felfüggesztése ügyében kissé hisztériusan járt el. Így el kellett fogadni Náraynak azt az indítványát, hogy a fegyelmi vizsgálatot mielőbb lefolytassák.

Röviden az képezi foglalatját Csanád vármegye mai közigazgatási bizottsági ülésének. Nem rekeszthetjük be azonban a közleményünket a nélkül, hogy ismételtén kifejezésre ne juttassuk, hogy az állspán tévedett a polgármester felfüggesztésében és a közigazgatási bizottság mai ülésében az állspán tévedését részlet tévedésből — habár előreláthatólag rövid időre — sanctionálta. Ne, de adjunk igazat az átlátszó hítelő mondásnak, hogy „védelmi emberi dolog.”

Ezek után még csak annyit, kell a közérdek szempontjából kifejezésre juttatnunk, hogy most, mikor a polgármester törvényes helyettese Gera Sándor főjegyző, ki a katonai ügyek meghatározott teendőit végzi csak egy képes elöljáró, ha éppen is hivatalában dolgozik, akkor a polgármester mielőbbi visszahelyezése valóban a legfontosabb rendi érdeke ennek a városnak.

A pénzügyminiszter a nemzeti kölcsönről.

A pénzügyminiszter nyilatkozata.

Toleszky János pénzügyminiszter a „Magyar Nemzetgazda” munkáltságának következtét mondotta a nemzeti kölcsönről:

— A nemzeti kölcsön, mint az előjelekből megállapítható, a remélt sikerrel kecsegtet. Igen természetese, hogy olyan horribilis eredményre, mint aminővel a kölcsön a velünk összehasonlíthatatlanabbul gazdagabb Németországban járt, számítanunk nem szabad és az ott mutatkozó számadatokat és a németek megnyilatkozó öröpróbját a mi gazdasági viszonyainkra alkalmazni nem lehet. Az érdeklődés azonban nálunk is olyan imponánsan nyilatkozik meg és a hazafias kötelesség teljesítése és a közigazgatási megértés olyan nyilvánvaló jeleivel találkozunk, hogy az eredmény kellemes meglepetéssel fog szolgálni azoknak is, akik közigazgatási helyzetükete tüzetesen ismerik. A hazafias áldozatkészségnek nagy öröpróbjára van szükségünk s azt hiszem, hogy az a felbuzdulás és lelkesültség, mely a háboru első perce óta urálja a lelkeket, most, amikor az állam kölcsönét fordul polgáraihoz, fokozottabban fog megnyilvánulni. Hiszen olyan feltételű kölcsönről van szó, mely a legkedvezőbb tőkeelhelyezési biztosítja.

Közigazgatási szempontból meg van a nemzeti kölcsönnek az az eléggé nem hangsúlyozható előnye, hogy a rentét olyan körökkel is megfogja kedveltetni, melyek a

tőkeelhelyezés e praktikus és teljes biztonságot nyújtó módjától eddig — megokolatlanul — idegenkedtek és azt egyáltalán nem is ismerik. Az a feltevés pedig, hogy a kölcsön a takarékbetétek nagyrészt mobilizálni fogja, szerintem teljesen ki van zárva, annál is inkább, mert hiszen a magyarországi takarékbetétek mintegy öt milliárdot tesznek ki. A pénzügyminiszter, de különösen a vidéki kisintézetek ebbeli aggodalma nem megokolt. Nem is a takarékbetétekre helyezem a lövsújt, hanem azt tartom kívánatosnak, hogy a hadikölcsönre elsősorban azok a tehéniyes összegek fordítottassanak, melyek a háboru kitörése alkalmával — teljesen indokolatlanul — a közigazgatási élet vértöréséből elvonattak, másodsorban pedig azokra a hatalmas tőkésre számítok, melyeket a hadvezetőség lóvásárlások, járművek megváltása és minden néven nevezendő rekvizitációk s hadfelszerelések ára címén az ország lakosságának juttatott. Bizonyos, hogy a háboru közigazgatási életünknek sok ágazatában váratlan fellendület eredményezett és sokat a váratlan vagyonszerzés lehetőségéhez juttatott. Ezeknek a jegyzés körüli jó példával kell előljárniok. Az ország intelligenciájára vár a feladat, hogy egy a forgalomból visszatartott, mint a háboru következtében szerzett javukat a nemzeti kölcsönre és végeredményében a közigazgatási élet nagy organizmusának szolgálatába terelje. Meg vagyok győződve, hogy az intelligencia ennek a reá háramló erkölcsi kötelességének eleget fog tenni és ezáltal a tájékozatlanokkal megérteti, hogy minden fillér, amit a háboru alatt a közigazgatási életől elvonunk s magunknál visszatartjuk, épp úgy veszélyeztetni a háboru eredményét, mintha a katonákat tartózkodó vissza a harctérről. Küldi Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Hőseink nagy albuma.

Felhívás a harctéren levő hőseink hozzátartozóihöz.

Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala, mely e rémes háboru tartama alatt a nagy közönségnek nem csak lapunk után szolgált a legjobb utbaigazításokkal és jó tanácsokkal, de bárkinak is minden időben minden tekintetben rendelkezésre állott, hazafias és szent kötelességéről vezéreltetve, elhatározta, hogy egy nagy és fényes albumban (képcsarnok) megörökíti mindazoknak arcképeit, kik a harctéren megsebesültek és vérűz ömlésével p-csattolták meg szent küldetésüket.

megörökíti mindazoknak arcképeit, kik hősi halálukkal szentelték meg honfitul esküjüknök hőseges fogadalmát és ma már idegen földben nyugtazanak a legmagasabb és legszentebb célok hevülése által áthatott lelkeiktől megvált porhüvelyeit.

de megörökíti mindazoknak a hősöknek arcképeit is, kik a hadba vonulva, lit hagyták minden támasz nélkül a szerető anyától, gyöngéd hitvest, ábró gyermeket és zokogó testvérét.

Nagyvállalkozásunkban a sebesültek, elhaltak és a küzdő hősök makói és csanádmegyeli itthon maradtaihoz fordulunk, hogy beundakot ép oly hazafias, mint nehéz vállalkozásunkban támogatni sziveskedjenek.

Nem nyereszkedésre van vállalkozásunk alapítva, mert kiadásaink fedezéséhez mindenekelő,

akinek apja a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol,

akinek férje a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg küzd,

akinek fia a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol,

akinek testvére a harctéren elesett, vagy megsebesült, vagy jelenleg harcol, hogy ezeknek arcképeit az adatok pontos megjelölésével (név, rang, ezredszám, polgári foglalkozás, mikor és hol sebesült, vagy esett el) e hó 30-ig 1 korona díjjal együtt, mely költségeink részbeni fedezésére szolgál, békülden sziveskedjenek.

A makói, illetve csanádmegyeli hősök nagy arcképcsarnokából nem szabad hiányozni egyetlen hőstünknek sem. Kérjük tehát Makó és Csanádmegye közönségét, hogy szerkesztőségünkkel és kiadóhivatalunkkal támogatni sziveskedjenek az által, hogy hozzájuk tartozó hőseiknek arcképeit a fővárosi arcképcsarnokba küldjék be, hogy ez által részeseivé váljanak a mi nagy és hazafias célunk megvalósításának. Minden arcképet sértetlenül vissza küldünk, illetve vissza adunk és a megmaradó tiszta jövedelmet a legemesebb célra, a vörös kereszt támogatására fordítjuk.

Tisztelettel:

A „Makói Független Ujság” szerkesztősége és kiadóhivatala.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(655)

87. fejezet.

Az új gróf.

— Morello herceg palotájába vigyer, kérem! mondá. A szegény őreg megatarom nyugtalmát, színt-ugy Pietrot is, kik bizonyára nagyon aggodnak miattam.

Del-Monte ugy felt, mintha igen-igen bölintana lefelé, megarkantnyuzta a lovát, mely nagyot ágaskodott.

— Jól sikított fel Márta, mert félt, hogy lebukik a paripáról s még valami baja lesz.

— Kapaszkodjék befém!

— Csak egész bátran kíséresszoy. Ne féljen ősem semmit!

Ölelje át a nyakamat, ez a legjobb és legbiztosabb!

Mint már mondtam, a szűkegy törvényt rom!

Meg aztán nekem is jól esik puha gömbölyű harjának ölelése.

A jó neki indult. Márta, amint ide-odv csaszott, félt és remegni kezdett.

— Csak szorosabban hozzám, mondá Szepanos.

— Egyik kezemmel még tartani is fogom.

Kegyed meg csak egész bátran ölelje körül nyakamat. Így ni! Kegyed fél, hogy orcáink összeérnek!

Hát olyan nagy baj az? Még mindig jobb így, mint a rablók között lenni.

Még meg is csókolhatna azért, hogy kiszabadítom.

A herceghez vigyen! szúta Márta félve.

Del-Monte magához szorította félkarjával a leányt s ismét megarkantnyuzta lovát, mely őrlt vágatásba kapott.

Mit tehetett szegény Márta? Ösztönyszerűleg is kénytelen volt a gróf nyakába kapaszkodni s el-
fürni, hogy a gróf őt magához szorítja, sőt meg is csókolja.

Végre is szabadlóját látta benne, ezt a kis gyönyörűséget meg kell neki engedni.

De a herceghez vigyen! mondá harmadszor is.

Midőn leérik a sikra, akkor azután kezdődött csak az igazi száguldás.

Ekkor egyszerre a sötétségben elkiáltotta magát egy harsány hang:

Megállj, ki vagy?

Jó barát! válaszolt vissza Del-Monte és tovább vágatott.

Megállni, mert különben lövök! kiáltá az előbbi hang még harsányabban.

A lovak dobogásából hallatszott is, hogy többen fűzbe veszik. Sőt lövés is esett, amivel azonban a rendőrök, mert ezek bukkantak a grófra, csak ijeszteni akarták a menekülőt.

Del-Monte attól tartott, hogy a goyó valahogy Mártát találta megsérteni, megállíttá lovát.

Del-Monte gróf vagyok! mondá az őt utólró rendőröknek. Viszem magammal Morello herceg menyaszonyát, kit a rablók kezéből ki szabadítottam.

(Folyt. köv.)

Nyiltér *)

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonnak, jóbarátok, ismerősök, testvérek, kik tevékenyen drága jó édesapánknak

Gyúge Jánosnak,

folyó hó 19-iki temetésén részvételük és mérteletlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

Szerető fia, menyegye és testvére.

MAKÓI URANIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi november hó 22-én délután fél 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerül:

Kalandornő büne,
Amerikai dráma 3 felv.

A völgy ny vacsorája.
Humoros.

Kellometlen randevu.
Kacagtató.

Gadesse a nagyvilágban.
Vígjáték.

Hold művészek.
Szines

Eclair rávue.
Látványos.

Tisztelettel: Az igazgatóság.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom ugy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkritikánsabb el nem sajátították. Míután pedig én a városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemt, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay utca 250. sz. a., hol most is eszéknél állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel
Schwarz Miksa
okl. táncitanító.

POÓR ENDRE

gyógyszeresnél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható arctisztító szer, szepítő, májtisztító, arc- és kézörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona pipertazerek több kiállításos érmékkel lettek kitüntetve.

BÖRCSÖK LAJOSNÉ

női varrónő

és fodrásznő

akár a varrást, akár a fodrászatot házánál is elvállalja.

Lakás: Acsev. állomás épület.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szivőgáz
.: és benzinmotorok. :.

Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfelvezetéssel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittaniul Áránlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy szobás
garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkettőztelet szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

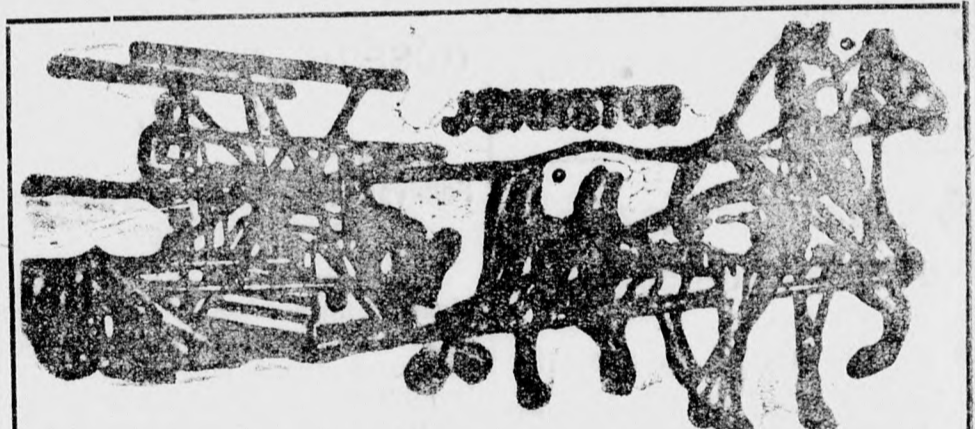
ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, skinek már kora reggel az asztalán no volna a „Makói Független Ujság”: az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** kévekötés aratógépek — eredeti — és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300-gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötés zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tűkőrcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Egyuttal batorokodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Főter.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávé
Allasch kőmény	Maraschline
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszi barack
Chartreuse	Rosztopcsin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanilla
Kajszin	

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón